

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Petra Sedláka a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **A. L.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Rezkovou Dřimalovou, advokátkou se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2012, čj. ČTÚ-79 657/2012-603, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2014, čj. 2 A 68/2012 – 89,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2014, čj. 2 A 68/2012 - 89, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Český telekomunikační úřad, odbor pro severočeskou oblast, rozhodnutím ze dne 16. 3. 2012, čj. ČTÚ-99 710/2011-635/V. vyř.-URB, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků podle § 120 odst. 1 písm. E) zákona č. 127/2005, o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů, kterých se měl žalobce dopustit tím, že dne 20. 10. 2011 v době od 22:00 do 22:30 a dne 8. 11. 2011 v době od 22:00 do 22:30 uskutečnil z veřejných telefonních automatů ve Varnsdorfu opakovaně zlomyslná volání na číslo tísňového volání 158. Za uvedené přestupky byla žalobci uložena úhrnná pokuta ve výši 8000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení.

[2] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí rozklad, který žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 9. 2012, čj. ČTÚ-79 657/2012-603, zamítl a potvrdil napadené rozhodnutí.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 14. 3. 2014, čj. 2 A 68/2012 - 89, zamítl.

[4] Městský soud nejprve shrnul řízení před soudem, obsah napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu a uvedl, že žalovaný nechal vypracovat znalecký posudek o duševním stavu žalobce ke dni spáchání přestupku od znalce MUDr. Jaroslava Tržického.

[5] Jelikož žalobce nepopíral své jednání ze dne 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011, městský soud se zabýval pouze námitkou, že žalobce nebyl za své jednání odpovědný z důvodu duševní poruchy, resp. nepřičetnosti ve smyslu § 5 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Městský soud vyšel ze zprávy o zdravotním stavu žalobce ze dne 6. 3. 2012, kterou vypracoval MUDr. P. M., dále ze znaleckého posudku ze dne 2. 8. 2007, který vypracoval MUDr. Bohumil Mališ, a ze znaleckého posudku ze dne 10. 2. 2013, který vypracoval MUDr. Jaroslav Tržický. Znalecký posudek MUDr. Bohumila Mališe podle městského soudu nebyl pro věc významný, neboť nemohl hodnotit situaci ze dne spáchání přestupků. Lékařská zpráva MUDr. P. M. podle soudu nedokládala, že žalobce nemohl v den spáchání přestupku rozpoznat to, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, ani to, že by žalobce nemohl své jednání ovládat. Naopak MUDr. Tržický ve znaleckém posudku zhodnotil, že rozpoznávací schopnosti žalobce byly dne 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011 zcela zachovány a ovládací ani rozpoznávací schopnosti nebyly vymizelé. Soud dospěl k závěru, že žalobce jednal ve dnech 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011 pod vlivem alkoholu a případný stav nepřičetnosti byl důsledkem požití alkoholického nápoje.

III.

[6] Žalobce („stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[7] Stěžovatel městskému soudu vytkl, že ačkoliv v průběhu správního řízení doložil svůj zdravotní stav, městský soud ani správní orgány se více nezabývaly otázkou přičetnosti ve smyslu § 5 odst. 2 zákona o přestupcích. Nezkoumaly totiž, zda byl stěžovatel schopen rozpoznat nebezpečnost svého činu a zda byl schopen své jednání ovládnout. Podle stěžovatele nemůže bez bližšího zjišťování jeho přičetnosti obstát závěr žalovaného, že sama existence duševní poruchy nepostačuje k závěru o nepřičetnosti stěžovatele v době jednání. K závěrům posudku MUDr. Tržického stěžovatel uvedl, že jsou v příkrém rozporu se závěry posudku MUDr. Bohumila Mališe a lékařské zprávy MUDr. P. M. Z posudku MUDr. Bohumila Mališe vyplývá, že u stěžovatele byla zjištěna trvalá, nikoli jen přechodná duševní porucha v pravém slova smyslu, která byla u žalobce přítomna i v době spáchání přestupků ze dne 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011, neboť od doby vypracování posudku nedošlo u stěžovatele ke zlepšení zdravotního stavu, což vyplývá i ze zdravotní zprávy MUDr. P. M.

[8] S ohledem na rozpor v posudcích stěžovatel navrhl vypracování revizního znaleckého posudku, ale městský soud návrhu nevyhověl a dokazování nedoplnil.

[9] Městský soud podle stěžovatele pochybil i tím, že pominul závěry znaleckého posudku MUDr. Bohumila Mališe a lékařské zprávy MUDr. P. M.

IV.

[10] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Ve vyjádření uvedl, že v době projednání přestupků stěžovatele mu byly známy pouze závěry posudku MUDr. Tržického, který žalovaný nechal vypracovat za účelem zjištění příčetnosti stěžovatele. Žalovaný neměl povědomost o jiných znaleckých posudcích a stěžovatel ho o nich ani neinformoval. Ze stěžovatelem předložené lékařské zprávy nevyplynulo, že by žalobce nebyl v době spáchání přestupků příčetný a že by jeho stavem byla negativně ovlivněna schopnost rozpoznat nebezpečnost činu nebo schopnost ovládnout své jednání. Tomu podle žalovaného nenasvědčovala ani uvedená medikace.

[11] Žalovaný setrval na závěru, že podmínky § 5 odst. 2 zákona o přestupcích nebyly naplněny a naopak bylo prokázáno, že stěžovatel opakovaně jednal pod vlivem alkoholu, což potvrdil ve svém posudku i MUDr. Tržický.

V.

[12] Protože kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, posoudil Nejvyšší správní soud důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost je důvodná.

[14] Stěžovatel uplatnil důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), a b) s. ř. s. V případě nedostatečně zjištěného skutkového stavu však zpravidla nelze zhodnotit, zda bylo posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení správné. Městský soud se zabýval příčetností stěžovatele, ale při jejím hodnocení vycházel ze skutkového stavu, který stěžovatel v kasační stížnosti zpochybnil. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[15] Městský soud vyšel především ze závěrů znaleckého posudku MUDr. Tržického a ze zjištění, že stěžovatel byl v době spáchání přestupků pod vlivem návykové látky – alkoholu.

[16] Zásadní otázkou je proto hodnocení možnosti prokázat příčetnost stěžovatele v době spáchání přestupku za použití posudku MUDr. Tržického.

[17] Z obsahu spisu správního orgánu prvního stupně nevyplývá, že by byl uvedený posudek zadán a zpracován v průběhu řízení před tímto orgánem. Správní orgán prvního stupně vyšel ze zjištění Policie ČR a audionahrávek. Stěžovatel v průběhu řízení uváděl, že se přestupků dopustil v důsledku svého psychického onemocnění, ale nedoložil své tvrzení žádnými důkazními prostředky. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo stěžovateli doručeno dne 20. 3. 2012 a stěžovatel teprve v rozkladu doložil zdravotní zprávu ze dne 6. 3. 2012. Ve správním spise žalovaného je založeno pouze rozhodnutí o rozkladu ze dne 12. 9. 2012 a neověřená kopie znaleckého posudku MUDr. Tržického ze

dne 10. 2. 2013. Ze spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného byla podána 5. 10. 2012. Ve spise městského soudu není založen originál ani ověřená kopie znaleckého posudku MUDr. Tržického.

[18] Z kopie znaleckého posudku MUDr. Tržického, která je založena ve správním spise, vyplývá, že byl vypracován pro řízení vedené u Českého telekomunikačního úřadu pod čj. ČTÚ-245 178/2012-635/IV, vypracováním znaleckého posudku byl znalec pověřen usnesením ze dne 20. 12. 2012. Podle znaleckého posudku byl stěžovatel podezřelý z jednání, které mělo znaky přestupku a kterého se měl dopustit ve dnech 7. 8. 2012, 26. 8. 2012, 30. 8. 2012, 30. 9. 2012, 19. 10. 2012, 24. 10. 2012. Dalších obdobných jednání se měl stěžovatel dopustit 9. 11. 2012, 14. 11. 2012, 23. 11. 2012, 24. 11. 2012, 29. 11. 2012, 5. 12. 2012, 19. 12. 2012, 28. 12. 2012 a 2. 1. 2013. Sám znalec uvedl, že stěžovatel byl zkoumán již v roce 2007 se závěrem paranoidní osobnosti s psychotickou alterací ve smyslu poruchy s bludy. Znalec se ve svých závěrech vyjadřoval k „inkriminovaným“ jednáním, „inkriminované“ činnosti a „inkriminované“ době bez bližší specifikace v závěru posudku.

[19] Z uvedeného je zřejmé, že znalecký posudek MUDr. Tržický vypracovával pro jiné řízení, než ve kterém bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 12. 9. 2012. MUDr. Tržický byl pověřen vypracováním znaleckého posudku usnesením ze dne 20. 12. 2012, tedy více než tři měsíce po vydání rozhodnutí. MUDr. Tržický vypracoval znalecký posudek dne 10. 2. 2013, tedy pět měsíců poté, kdy bylo vydáno rozhodnutí o rozkladu. V rozhodnutí o rozkladu rozhodoval žalovaný o jednáních stěžovatele ze dne 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011. Posudek MUDr. Tržického se týkal jednání, kterých se stěžovatel měl dopustit ve dnech 7. 8. 2012, 26. 8. 2012, 30. 8. 2012, 30. 9. 2012, 19. 10. 2012, 24. 10. 2012. Je zjevné, že závěry posudku MUDr. Tržického neměly ani nemohly mít vliv na vydání žalobou napadeného rozhodnutí a že MUDr. Tržický nezkoumal duševní stav stěžovatele ve dnech 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011, kterých se týkala rozhodnutí správních orgánů.

[20] Závěr městského soudu, že „[p]roto nikterak správní orgán nepochybil když s ohledem na předloženou lékařskou zprávu žalobcem ze dne 6. 3. 2012 si nechal ohledně zdravotního stavu žalobce, a schopnosti jeho rozpoznávání následku jednání vypracovat znalecký posudek od znalce MUDr. Jaroslava Tržického, který tento znalecký posudek vypracoval 10. 2. 2013, kdy po zhodnocení lékařské dokumentace a vyšetření žalobce došel k závěru, že přes anomálně a disharmonicky strukturovanou osobnost, s akcentovanými paranoidními a perzekučními rysy, byly rozpoznávací schopnosti žalobce dne 20. 10. a 8. 11. 2011 zcela zachovány, a ovládací ani rozpoznávací schopnosti nebyly vymizelé. Dále poukázal, že u žalobce byla zjištěna závislost na alkoholu, jehož užitím byly ovládací schopnosti žalobce sníženy.“, nemá oporu ve správním spise, ani v posudku MUDr. Tržického, který se k věci projednávané před městským soudem vůbec nevztahoval.

[21] Žalovaný při svém rozhodování nemohl vycházet z posudku MUDr. Tržického, který byl vypracován až po vydání rozhodnutí o rozkladu a nemohl být podkladem ani pro zjištění přičetnosti stěžovatele v řízení před žalovaným, ani pro rozhodnutí žalovaného.

[22] Městský soud vystavěl rozsudek na chybném závěru, že posudek MUDr. Tržického byl zpracován k posouzení stavu stěžovatele ve dnech 20. 10. 2011 a 8. 11. 2011.

[23] Městský soud navíc opřel rozsudek o důkaz, který nebyl a nemohl být součástí správního spisu v době rozhodování žalovaného. Možnost doplnění důkazů nad rámec obsahu správního spisu je v souladu s principem plné jurisdikce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2006, čj. 1 As 42/2005 - 62). Posudek MUDr. Tržického tak mohl být proveden jako důkaz v řízení před soudem a soud by z něj mohl vycházet, i když nebyl součástí správního spisu. Posudek se však vůbec netýkal jednání, za které byl stěžovatel v řízení před žalovaným postižen, nevypovídá o stavu stěžovatele v době spáchání přestupků, za které mu byla uložena pokuta, a neposkytuje dostatečný skutkový základ pro posouzení námitek formulovaných v žalobě a v jejím doplnění ze dne 5. 2. 2013.

[24] Nejvyšší správní soud navíc z obsahu spisů zjistil, že městský soud o žalobě rozhodl, aniž nařídil jednání. V rozsudku městský soud vyšel z listin, které nebyly v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí součástí správního spisu, a to ze znaleckých posudků MUDr. Tržického a MUDr. Bohumila Mališe. Pokud městský soud opřel rozsudek o tyto posudky, tak jimi provedl dokazování nad rámec správního spisu. Úprava dokazování v s. ř. s. není komplexní, neboť s. ř. s. neupravuje, kdy soud provádí dokazování a jakým způsobem. Je nutné vyjít z § 64 s. ř. s. a na otázky neupravené v s. ř. s. aplikovat ustanovení o. s. ř. Podle § 122 o. s. ř. provádí soud dokazování výlučně při jednání. Ostatně, Nejvyšší správní soud konstatoval právo účastníka být přítomen u provádění důkazu již v rozsudku ze dne 29. 5. 2003, čj. 5 Ads 5/2003 - 57.

[25] Vyšel-li městský soud z procesně vadně provedeného důkazu, bylo řízení před ním zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.), a ke které je Nejvyšší správní soud povinen přihlídnout i z úřední povinnosti.

[26] Námitky stěžovatele týkající se nedostatků skutkových zjištění tedy byly důvodné a navíc bylo řízení před městským soudem stíženo vadou, která měla vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[27] V dalším řízení městský soud zhodnotí žalobní námitky na základě obsahu správního spisu nebo i na základě procesně řádně provedených důkazů, ale týkajících se konkrétních přestupků, za které byl stěžovatel uznán vinným.

VI.

[28] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§110 odst. 1. s. ř. s.). V něm městský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[29] Městský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. března 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu